

Arany Korszak

A TENY A REMÉNY ES A MEG-
GYOZODESEN ALAPULO FOLYO-
IRAT

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1934 évi június hó 22-én.
Évfolyam * 12-ik szám

Megjelenik havonta kétszer
Cluj—Kolozsváron, Strada
Regina Maria 36. szám.

Ö FIZETÉSI ÁR:
Évre - - - - - 75 Lei
Évre - - - - - 40 Lei
EKSZÁM ÁRA 3 LEI

III. évfolyam. 1924 június 22-én 12-ik szám

AZ „ARANYKORSZAK” TARTALMA:

VALLÁS ÉS FILOZOFIA

<i>Biblia a tudósok számára</i>	195
<i>Az írott Biblia</i>	196
<i>Egy újzélandi ember a hadbírótság előtt</i>	198
<i>Van-e személyes ördög?</i>	202-205

FELFEDEZÉSEK — TUDOMÁNY

<i>A tudomány megfejtí Sódoma és Gomora pusztulását</i>	199
<i>Androméda</i>	207

TÁRSADALOMTUDOMÁNY

<i>Amit tudnia kell a népnek</i>	207
--	-----

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Megjelenik minden második vasárnap
Strada Regina Maria 36. — Telefon 4-430

Szerkeszti *Faluvégi Déry*

Előfizetési ára: egy évre 75 le

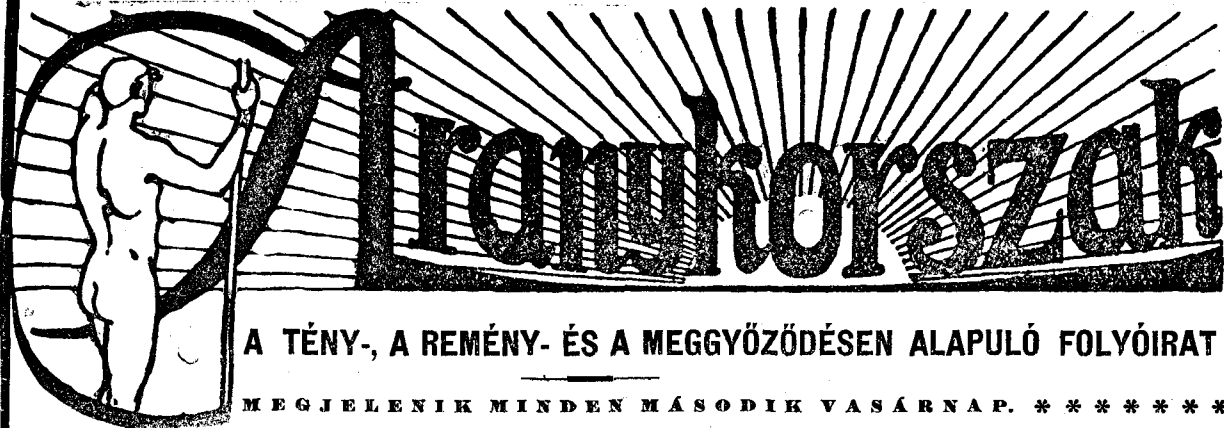
fél évre 40 le

Egyes szám ára 3 le

Csehszlovákiában egy évre 20 csehek

Levelezés és előfizetés e címre küldendő
dendők „Aranykorszak”

Str. Regina Maria 36. . Cluj—Kolozsvár

A TÉNY-, A REMÉNY- ÉS A MEGGYŐZŐDÉSEN ALAPULÓ FOLYÓIRAT

MEGJELENIK MINDEN MÁSODIK VASÁRNAP. * * * * *

II. Évfolyam.

1924. június 22. vasárnap

12. szám

BIBLIA A TUDÓSOK SZÁMÁRA

"VÉTE vagy három tanu vallomása alapján megáll minden dolog", írta Pál apostol a korinthusbeli egyháznak. — Korinthusbeliek 13:1.

Mostanában sokan hajlandók a Bibliát elvetni, azt állítván, hogy nincs bizonyíték az isteni eredete mellett. Meggyőződtek és másokat is meggyőztek arról, hogy a Biblia csak egy régi meséskönyv és nem más, mint egyománynak pusztá gyűjteménye, melynek tartalma akkor lett összeállítva, mikor az értelem csak embrió korában volt és ezért semmi sincs benne, ami vonzana vagy megdöbbentene napjaink ugynevezett fejlődő tudományát.

Ujabb régészeti kutatások több fényt vetettek eddig homályos helyekre és újabb találmányozásra ösztönöztek a Biblia történelmi részét illetően. Modern igazán tudományos fejtegetések és mechanikái felfedezések a régi próféták értelmi látásainak az igazságát bizonyítják. Az autók és a repülőgépek könnyen felismerhetők ez uton. Az utcákon robognak a szekerek... összehasonlíthatók a piacokon... tekintetők, mint a gépkocsik, futkosnak, mint a villámok... "A nagy napján", amelyeket Náhúm próféta látomásában látott.

A rádióteljesítmények fizikai tényei csodálatosak. A rádió telepszemünk előtt. Hogyha az ember tudja felhasználni a természet törvényeit, hogy 1200 mérföldnyi távolságra egy-egy szívet hallhatja, vajjon hihetetlen-e akkor, hogy Isten, aki mindezeket a természeti törvényeket hozta, meghallhatná az ő gyermekeinek az imáját, noha a belső világban történik? (Máté 6:6) Florida keleti partján 1917-ben kifogott nagy hal, melynek hasában találtak egy 1500 font súlyú polipot, egy 40 font súlyú más halat és körülötte 500 font súlyú koralt, bizonyítja, hogy Jónás prófétáról feljegyzett esemény nem lehetetlen. — Máté 12:40.

Sokan érdekesnek fogják találni, ha megmondják, hogy a Biblia, amely oly kedves is-

merősünk, a valóságban a második tanúság, mely bőséges bizonyítékát adja annak, hogy isteni bölcsesség ihlette, és hogy Jehova most újabb tanúságát adja az ő isteni előrelátásának és az emberek ügyei iránti érdeklődésének. Mikor Mózes kivezette Izrael fiait Egyiptomból, ő csak előábrázolta ezzel az Isten által elhatározott tervnek egy részét, amelynek részletei megrajzoltattak, lepecsételtettek és lezárattak több, mint 500 évvel azelőtt. Maga Mózes jelentette ki, hogy ő csak árnyéka volt annak a nagyobbnak, aki utána fog következni. — 5 Mózes 18:15.

A Biblia valamennyi prófétája megmondotta, hogy Jehova által küldött üzeneteket tolmácsoltak, akit ők képviseltek, és hogy az ő leírásuk az eljövendő aranykorszakról isteni eredetű. Egyes próféciajuk a maguk idejében oly oktalannak és lehetetlennek látszott, hogy az emberek gyakran kételkedtek benne és kritizálták és néha a prófétákat is megölték. — Zsidók 11:36—39.

Látszólag jelentéktelen részletekről történik néha említés, mint mikor Mikeás (5:2) Betlehemet nevezi meg a várt Messiás szülőhelyül. Most már tudjuk, hogy a próféta csak nyilvánosan említette meg azt a helyet, mely több, mint 1200 évvel azelőtt lett kiválasztva, mielőtt kis falu lett volna ezen a helyen, és amely a Biblia első könyvében a tudós ember részére íródott, fel van jegyezve.

Mikor Szent Pál írta: „A halál uralkodott Ádámtól Mózesig“, az utóbbi időpont a megmenekülés alkalmára vonatkozott, amely a zsidóknak a Sinai hegyen adatott, amivel biztosítható volt az örökké tartó életet, hogyha meg tudták volna tartani Isten törvényét. (Lukács 10:28) Szent Pál elismeri, hogy tökéletlen zsidó nem tudta ezt a törvényt betartani és hogyha ő vagy más valaki, zsidó vagy pogány szabadulást kellett, hogy nyerjen, ennek valamely más uton kell jönnie. (Rómabeliek 8:3) Mindez megiratott a Tudományos Biblia részleteiben. Az a kö-

rülmény is, hogy Mózesnek kell kivezetnie a zsidókat Egyiptomból, 400 évvel, Mózes születése előtt lejezve. A világtörténelemben sok fontos évszám van jelezve egészen az 1914. évi világháborúig. Az 1925-ik esztendő is fontos évszám.

Szent Pétert letartóztatták és bebörtönözték, mert a keresztrefeszített Jézust hirdette. Védőbeszédében azt mondta a Sanhedrinnek: „És nincsen senkiben másban idvesség, mert nem is adatott emberek között az ég alatt más név, mely által kellene nekünk megtartatnunk.“ (Cselekedetek 4:12) Jehova kimondta a parancsot és már 2000 éve volt feljegyezve.

Ugy a népnek, mint a tudósnak szóló Biblia megemlíti, hogy Isten kétféle üdvözülést ajánl: az egyik Krisztusra és a „szent testvérekre, az isteni elhívás résztvevőire“ vonatkozik, akik azt választják, hogy követni fogják őt a megalázás és a kereszt útján a mennyei dicsőségre, tisztességre és halhatatlanságra — az isteni természetre, a másik ajánlat ki lesz terjesztve később „mindenkire, aki akar“, a föld összes népeire, akik földi paradicsomot, az emberi természet tökéletességét és örökéletet nyernek a földön. „Áldottak az alázatosak, mert ők fogják örökölni a földet.“

A két ajánlat közötti megkülönböztetés elmulasztása egyik legnagyobb oka sok Bibliatanuló nézete összezavarásának. Mindkét Biblia világosan mutatja, hogy a baj és nyomorúság a földön nem Istentől van, hanem ezek megengedettek egy időre, hogy az ember bebizonyítsa teljes képtelenségét úgy önmaga, mint embertársa megmentését illetően. És amíg várja, hogy az ember tanulja meg a leckéjét, Isten nyugodtan folytatja saját munkáját.

Az írott Biblia az ember előtt könnyen érthető nyelven van előadva és mostani könyvformájában oly összevont, hogy az ember a kezében foghatja. A tudományos Biblia nagyságra 13 hold és több, mint 6000.000 tonna súlyra becsülik. Nyelvezete a tudós ember nyelve írott jegy és tollvonás nélküli. Amellett, hogy ugyanazt az isteni tervet vázolja az ember üdvösségére, mint az írott Biblia, a tudományos ismeretek oly bányáival rendelkezik, amelyek kincsei kimeríthetetleneknek látszanak. A tudósok vizsgálják a már kibányászott ércet.

Egy közepes műveltségű egyén, ha megfelelő adatok birtokában van, képes feljegyezni az elmúlt eseményeket, valamint azokat összeállítani képes. Ez a történelem. Azonban egészen más dolog feljegyezni valamilyen eseményt néhány ezer évvel megtörtént előtt. Ez a jövődőlés. Ezt tette Isten mindkét Bibliájában. Sok prófécia mostan történelem lett. Sok történetíró nem hitt a Bibliában. Sokan sohasem hallottak róla.

Történelmeik mégis tanúságai a Biblia jövődölései igazságának. A pontosság, amelylyel a már esedékes jövődölések beteljesedtek, jó bizonyíték a mellett, hogy azok az események, amelyek még nem mentek végbe, ép úgy be fognak teljesedni, ha majd eljön az idő.

A fizikai tények nevezetesen a jövődölések pontos beteljesedése világosan mutatják, hogy Jehova az ő évszázadokkal ezelőtt elhatározott tervét végre fogja hajtani. Ő bár gyakran korlátozta egyesek cselekvési szabadságát, azonban sohasem korlátozta senkinek a szabadakarátát. Az ő feljegyzése pontos és azt semmi sem képes megzavarni.

Az írott Biblia

Mily bizonyítékok vannak arra nézve, hogy a Biblia isteni eredetű? Nézzünk meg egy néhányat. Harminc vagy még több írónak a gyűjteménye egy közel 1700 évre terjedő időszakból — Mózesről Jánosig, a Jelenések szerzőjéig. Ezek az írók különböző rendű és rangú emberek: halászok, orvosok, pásztorok, ügyvédek, irástudók, papok, fejedelmek, tanácsadók és királyok. Minden írást egy fő kérdés hatja át. Semmiféle könyv nem gyakorolt oly felemelő hatást egyénekre és nemzetekre. Az ember szívéhez és értelméhez szól és a szeretet, igazság és hatalom Istenét állítja elébe, aki megbünteti a gonosztságot és megjutalmazza az igazságosságot. Semmiféle más könyvet nem szerettek annyira barátai és nem gyűlöltek annyira ellenségei. Voltak idők, mikor a Biblia törvényen kívül lett helyezve és ha valakinél egy Bibliát találtak, vagy annak csak egy részét is, azt börtönbe vagy kinpadra hurcolták. Röviddel az apostolok halála után nagyon üldözni kezdték a keresztényeket és a Bibliát. Egész nemzetekre ráborult az előítélet és kegyetlenség sötét felhője és tudatlanságba és babonába sülyesztette őket, amelytől még most sem tértek magukhoz. Az üldözők közül egyesek démonokhoz hasonlóan cselekedtek. Ez időszakot helyesen nevezték el „a sötétség korszakának.“ Az írott Biblia nem akar tudományos értekezés lenni. Ez Isten tervének, az ő törvényének az előadása és felhívás az ember jobbik természetéhez. Feljegyzí Isten ténykedéseit Izrael fiaival, akikkel szövetséget kötött és akik közül többeket típusoknak tett meg. Feljegyzí bűneiket kiszínezés nélkül és sok egyént mutat be igazi megvilágításukban és mentogetés nélkül.

Jövőbeli országok és emberek képei vetődnek rá a prófétai vászonra. Babilon, Medó-Perzsia, Görögország és Róma, bemutattnak, mint négy nagy világhatalom, melyek után Isten országa következik majd. Nabukodonozornak ezek a hatalmas országok úgy jelentek meg, mint egy hatalmas ember.

rodálatos látvány, míg az ötödik királyság, mint egy szerencsétlenség jelentkezik, amely nagy emberét darabokra zuzta. Dánielnek ugyanez a négy hatalom, mint négy gonosz mevad jelent meg, amelyek egymásután állták fel magukat. Isten országa pedig, mint egy nagy felszabadító. A történelem biztítja, hogy Dánielnek helyes látása volt. A négy birodalom elmúlt és az ötödik most van a színre. — Dániel 2, 7, 8 fejezetek.

Nemcsak nemzetek ábrázoltattak, hanem gyének is gyakran oly határozottan árnyékolattak, hogy a történelem tanulmányozója gyorsan felismeri őket. Nagy Sándor gonossága is könnyen megállapítható Dániel 8, 21, 22 fejezeteiben és 11:3, 4 versekben. Birodalmának négy részre való felosztása is körvonalazva van.

A görög birodalom felosztása után a prófécia úgy beszél Egyiptomról, mint „Dél királyságáról.” Dániel 11:14, 15 versekben olyan dolgok vannak jelezve, amelyek Márkus Antonius és Cleopatra királynő idejében történtek. Auguszus Caesárt a 20-ik vers úgy ábrázolja, mint „adó-emelőt”; és Lukács 2:1 így is írja le. A 21-ik vers megmondja, hogy Tiberius császár „egy utálatos... hízkeléssel jut az országhoz.” A 22-ik vers jelzi a második háborút Róma és Egyiptom között Aurelius császár és Zenobia királynő idejében.

Dániel 11:29-45 versekben Napoleonra utal az ő pályafutására. A 29-ik versben olvassuk: **Bizonyos időben** megjő (Napoleon Franciaországból, mint az északi királyság egy részéből) és dél (Egyiptom) felé megy, de nem lesz utolszor (Aurelius alatt), mint először (Marcus Antonius alatti háború) volt. Mert kitteus (angol) hajók jönnek ellene és megijed.”

Nelson admirális megverte a francia hajóhadat az abonkiri öbölben 1798 és augusztusában „bizonyos időben”; és ez a vereség egy megijesztette Napoleont, hogy ő röviddel azután visszatért Franciaországba, amint az meg volt jövendölve. Egyetlen történetről sem rajzolta meg jobban Napoleont, mint Dániel a 36-45 versekben. Hogyan tudhatta Dániel mindezeket a részleteket 2300 évvel Napoleon születése előtt, ha csak nem az isteni bölcsességtől nyert ihlettsége folytán. A Bibliában megjövendöltetett Jézus születésének és halálának az időpontja, valamint az 1914-ik évi háború.

Az írott Biblia a világ teremtésének legfogosabb és legvelősebb leírását adja. I. D. Hanna tanár nagyhirű geologus és természet-udós, a teremtésről szóló mózesi elbeszélésről ezt írja:

„Az első gondolat, amely a tudományos olvasót megragadja, az istenség bizonyossága, nemcsak a feljegyzés első és következő ver-

seiben, hanem a teremtés egész rendjében. Annyira, hogy a legujabb tudományos leletek első ízben magyarázták meg, hogy a gondolat, hogy az ember volna ennek a szerzője, teljesen tarthatatlan. Azzal, hogy a feljegyzés igaznak bizonyul, a tudomány istennek tartja, mert ki más mondhatta volna el az örökkévalóság titkait, mint maga az Isten? Isten régi nagy könyve még mindig áll és ez a régi föld minél többet forgatják a lapjait, annál jobban fogja támogatni és bizonyítani a szent Igét.”

Egyáltalán nem ésszerűtlen az a feltevés, hogy úgy az Ó-, mint az Új-Testamentum eredeti kéziratái előbb vagy utóbb fel fognak fedeztetni, mivel Jehova elrejtette azokat addig, amíg a kellő idő elérkezik. Egyesek kritizálták a Bibliát, mert amiképpen ők mondják, hogyha Jehovától ered, tárgyalni kell a többi tudományokat ép úgy, mint a theológiát. Miért nem gyakorolják ugyanezt a kritikát azzal az ügyes íróval szemben, aki nem mond el mindent, amit tud, egyetlen egy könyvben?

A világegyetem fizikai törvényei és a „természeti törvények” sokasága és szövevényessége egyaránt bizonyítják, hogy Teremtőjük és Ellenőrzőjük felette áll minden lénynek, amilyet az ember el tud képzelni. Ez a kis bolygó, amelyen élünk, önmagában is egy csudaország és bizonyosság a Teremtője bölcsességének és gondosságának és teremtőműveiről való gondoskodásának. Hogyha az ember nem volna oly embertelen az emberrel szemben, úgy könnyen paradicsommá volna változtatható a föld, oly tökéletes boldogsággal, aminő a mennyben van. Isten minden szükségeről gondoskodott, hogy úgy a test, mint a lélek számára minden lehető kedvezményt nyújtson.

A rengeteg levegő, villamosság és más még ezután használatba veendő dolgok készen állanak és várják, hogy teljesítsék az ember kívánságát minden pillanatban. Ezek a szolgák többet tehetnek és több és nagyobb munkát végezhetnek, mint az emberi szolgák. El tudják végezni a legtöbb háztartási munkát; kimossák a ruháinkat, felsurolják házáinkat, megfőzik ebédeinket, világítják és fűtik lakásainkat, elvisznek minket hegyes úton majdnem a repülő madár gyorsaságával, híreket közvetítenek nekünk a világ legtávolabbi részeiből, a reggel szárnyain, leadják bármely előadónak a beszédét, vagy a legjobb operának a zenéjét saját otthonunkban oly tökéletesen, mintha az énekesekkel egy teremben ülnénk, noha tényleg sok ezer mérföldnyire vannak tőlünk.

Ezen szolgáknak csak egy mesterre van szükségük. Az embernek meg van a képessége, hogy mesterük legyen. Azért teremtett, hogy király legyen és nem rabszolga és a leghűségesebb szolgák egész seregéről

történt gondoskodás. Isten megteremtette az embert és a földet adta birodalmául. Az ember csak most kezd ennek a tudatára ébredni. Még mindig dörzsöli álmos szemeit, mintha egy Rip Van Winkle néhány ezer éves álmából ébredne fel. Nehezen érti meg azt, ami körülötte történik. Isten Igéje a kulcsa a titoknak.

Mindkét Biblia nyomatékosan hangsúlyozza, hogy az ember tökéletesnek teremtett és Isten kegyében állott, hogy röviddel teremtése után kiesett ebből a kegyből és a bűn útjára lépett, amely a halálhoz vezet. Mindkét Biblia tanítja, hogy az ember nem

tudta magát megmenteni és fizikai tények bizonyítják, hogy ez igaz. Az embernek segítségre van szüksége. Mindkét Biblia tanítja, hogy ilyen segítségről gondoskodás történt; és „aki csak akarja“, visszaszerezheti azt, ami elveszett, a bölcsőbb és jobb embert Teremtőjének teljesebb értékelésével. Az Ember fia „eljött, hogy megkeresse és megmentse azt, ami elveszett“ és az Isten minden prófétája beszélt a „helyreállítás idejéről“, annak a visszaadásáról, ami egykor elveszett és amit később egy másik megtalált. Istennek ezen országa mindkét Biblia főtárgya. (Folyt. köv.)

EGY ÚJZÉLANDI EMBER A HADBIROSÁG ELŐTT

1918 májusban, azon a napon, amikor Rutherford bírót és társait letartóztatták, mert keresztyének voltak a propaganda idejében, Henry Ritchie Urquhart az újzelandi Aucklandből felállott hadbíró előtt állott, amely később tizenegy hónapi kényszermunkára börtönbe küldte ez embert, aki néhány érdekes dolgot mondott a bíróságnak. Föltehető, hogy a bíróság egy némely tagját gondolkodásra készítette, ami bizony nehéz dolog egy hadbírósnál.

„Elnök Ur! Sajnálom, hogy kénytelen vagyok ön ellen, mint ennek a bíróságnak egyik tagja ellen kifogást emelni. Ön ismeretlen előttem és már ezért is én természetesen csak jót akarok önről gondolni és gondolok is, mégis kifogásom van és nézetem szerint komoly kifogásom. Egészen olyan természetű kifogásom, mint amelyet a hadbírósnak többi tagjai ellen emelek.

„A kifogás az Ön, mint e bíróság elnöke által kivett eskü természetére vonatkozik és az ebből folyó lehetetlen helyzetre, amelybe ön jut, amikor ön a katonai büntető törvény különböző rendelkezései alapján akar föltönni ítélni.

Az eskü, amelyről itten szó van, ha komolyan vesszük, azt jelenti, hogy ön Istennek és a vallásnak a tisztelet és hódolat legmagasabb helyét adja. Azonban, mikor az ügyész figyelmezteti a bíróságot, amiként ezt mindjárt tenni fogja, hogy a katonai büntető törvénykönyv 111. fejezetének 12-ik bekezdése értelmében vallási vagy lelkiismereti kérdések egyáltalán nem jöhetnek számításba a bíróságnál és semmiféle indoklást nem kívánnak a katonai parancsnak való nem engedelmeskedésnél, ön szépen belenyugszik az ő kijelentésébe.

„Más szavakkal: mikor Istennek és az új-testamentum igazságának az elismerése után az Isten nevére és az ő könyvére való esküre legünnepélyesebb figyelmeztetés után a vádló önt arra figyelmezteti, hogy ettől kezdve Isten és az ő könyve a bíróságtól

számüzendő és hogy vádlottnak semmiképpen sem lehet megengedni, hogy érveit és védelmét annak az Egynek az irányítására vagy a Bibliának a tanítására alapítsa és ön elfogadja ezt a helyzetet és csak a katonai törvény alapján akar felettem ítélni, egy olyan törvény alapján, amely kimondottan nem ismeri el az embernek azon jogát, hogy ugyanazon Isten által vezéreltesse magát, akinek ünnepélyes esküvel való elismerése nélkül ön nem mer felettem ítélni.“

„Az ön katonai törvénykönyveiben sok szó esik az eskü szentsége tekintetében.“

„Például: a perrandtartás 30. paragrafuszában e szavak fordulnak elő: „A megesküendő személy keztyü nélküli jobb kezébe veszi a könyvet.“ Kérem elnök Ur, jegyezze meg magának ezt a szót „keztyü nélküli.“ Ennek igen mély értelme van. Az eskü kivételénél képmutatás meg nem engedhető. Valamint a kéznek érintenie kell a Bibliát anélkül, hogy valami közbe tétetnék, azonképpen nincs helye fenntartásnak annak a részéről, aki az esküt leteszi — nincsen helye a képmutatás fátylának közötté és Istene között. Minden eskük között ez a legünnepélyesebb, amelynél az ember, hogyha belátja, hogy mit tesz, szemtől-szembe áll az ő Teremtőjével.“

Ugyanez a bekezdés mondja, hogy „az eskü szavai világosan és ünnepélyesen mondandók azon személy által, aki azt kiveszi.“

„Azt is tessék megjegyezni, hogy „a könyvnek az új-testamentumnak vagy azt tartalmazó valami könyvnek kell lennie. Emlékeztetni akarom Elnök Ur, hogy ez az új-testamentum, amelyre ön oly ünnepélyesen esküdött több elmúlt alkalommal, ugyanaz a könyv, amelynek a ma ön előtt álló vádlottra gyakorolt hatását ön egyáltalán semmibe sem veszi.“

„Mégis az ön saját katonai büntető törvénykönyve semmibe sem veszi azt az ünnepélyes esküt, amelyet önnek, mint elnöknek ki kell vennie és amellyel a tanukat kell

geskettetni. A 30. paragrafus jegyzetében e szavak fordulnak elő: „Tanuknál az ország érdekében jó lesz megelőzni kibucokot, mint e szavak „Isten engem úgy segíjen” mellőzését, vagy azt, hogy a könyv helyett a hüvelyk ujját csókolja meg, ami a tisztességtelen tanuk el akarják keleti a hamis eskü bűnét.”

„Majd az eskü kivételénél az ember vallásának meg van a teljes elismerése, mert a 31. szakasz egy további jegyzete ezt mondja: „hogyha a fenti szertartások nincsenek szhangban a megeskettetendő személy vallásával, az ő vallásának a szertartása köveendő, amint azt ez a szakasz előírja.” Miért nem ez tehát úgy, hogy miután egy vádolt ember vallása teljesen el van ismervé az eskü kivételénél, ön egy olyan bíróság fölött ülököl, amely ezen időponttól kezdve mérlegeléséből számúzi Istennek az emberrel való ténykedése minden gondolatát és úgy bízik el az ember vallásos meggyőződésével, mintha ez egy értéktelen semmi volna?”

„A fent említett paragrafusok azután az ünnepélyes esküt esküvel foglalkoznak: „Eszíszöm a Mindenható Istenre, hogy amiként elhíni fogok Istennek az Ítélet nagy napján.” Megmondja továbbá, hogy a zsidó az új-testamentumra esketendő meg kalappal a néven, hogy a mohamedánok és az indiaiak vallásuknak megfelelően esketendők meg. Az egész szakasz valóban nagyon jelentőségű, hiszen, mindenkire az eskü kivétele ünnepélyességének mély benyomását teszi és megadja Istennek és az ő könyvének a legnagyobb szerepetet.”

„Mielőtt ítélni merne felettem Elnök, önnek is ilyen természetű ünnepélyes esküt kell tennie, és máikor leteszi, tanúságot az Istenben és az ő könyvében való hitéről. Ön az új-testamentumra esküszik, mert ön birodalmában nincs több szent könyv, melyre esküdni lehetne. Istenhez fordul irányításért és kéri, hogy segítse meg feladata teljesítésében.”

Nyomban ezek után ön hozzájárul ahhoz, hogy az ügyésznek igaza van, mikor arra

figyelmezteti a bíróságot, hogy a katonai büntető törvény szerint valamely vádlott által a katonai parancsnak való engedetlenség okául felhozott vallási vagy lelkiismereti kétélyek nem jöhetnek figyelembe és nem fogadhatók el az engedelmség megtagadásának az igazolásául.

„Más szavakkal: ön azon van, hogy ítélni kezdzen fölöttem, mintha csupán csak hivatalnok volna és nem Isten által független gondolkozással és képességgel teremtett ember.”

„A katonai törvény az ön ünnepélyes esküje dacára önnél nagyobb sullyal esik a serpenyőbe, mint az új-testamentum tanítása.”

„Hogy következetes legyen, önnek a katonai törvényre kellett volna esküdni és az új-zelandi kormány nevében, nem pedig az új-testamentumra az ön Teremtője nevében.”

„Minden embernek kötelessége az előtte felderült világossághoz képest, hogy minde- nek előtt ember legyen és csak azután hivatalnok vagy egyáltalán nem. Eljárni úgy, ahogyan ön eljárt minden előző hadbírósnál, ünnepélyes esküben elismerni Istent és az új-testamentumot, azután pedig a katonai törvénynek megfelelően megtagadni azt, hogy Isten irányításának és az új-testamentumnak valami köze lehet ahhoz, hogy egy keresztyén ember megtagadja a katonai parancsnak való engedelmségét, nem egy Istenfélő embernek az eljárása, hanem egy hivatalnoké és csakis egy hivatalnoké. Ilyen ember soha nem fog bizalmat kelteni. Ezért legnagyobb sajnálatomra Elnök Ur, elleneznem kell, hogy ön e hadbírósnak elnökeként szerepeljen.”

„Csak az ön és a bíróság többi tagjainak azon ígérete esetén vetném magam alá önként ezen bíróság ítélni, ha önök valamennyien inkább lemondanak tisztükről, semhogy egy embert, akit Krisztus igazi követőjének tartanak, arra kényszerítsenek, hogy tegye azt, amit ő helytelennek és bűnnek tart.”

A TUDOMÁNY MEGFEJTI SODOMA ÉS GOMORA PUSZTULÁSÁT

„NEW-YORK Evening Journal“-ból idézzük a következőket: „A Bibliában említett kénkö sulphur és petroleum-ek bizonyul és „az égből származó tűz“-lámoknak, mely a Jordán völgyében található petroleumot lángtengerré változtatta.”

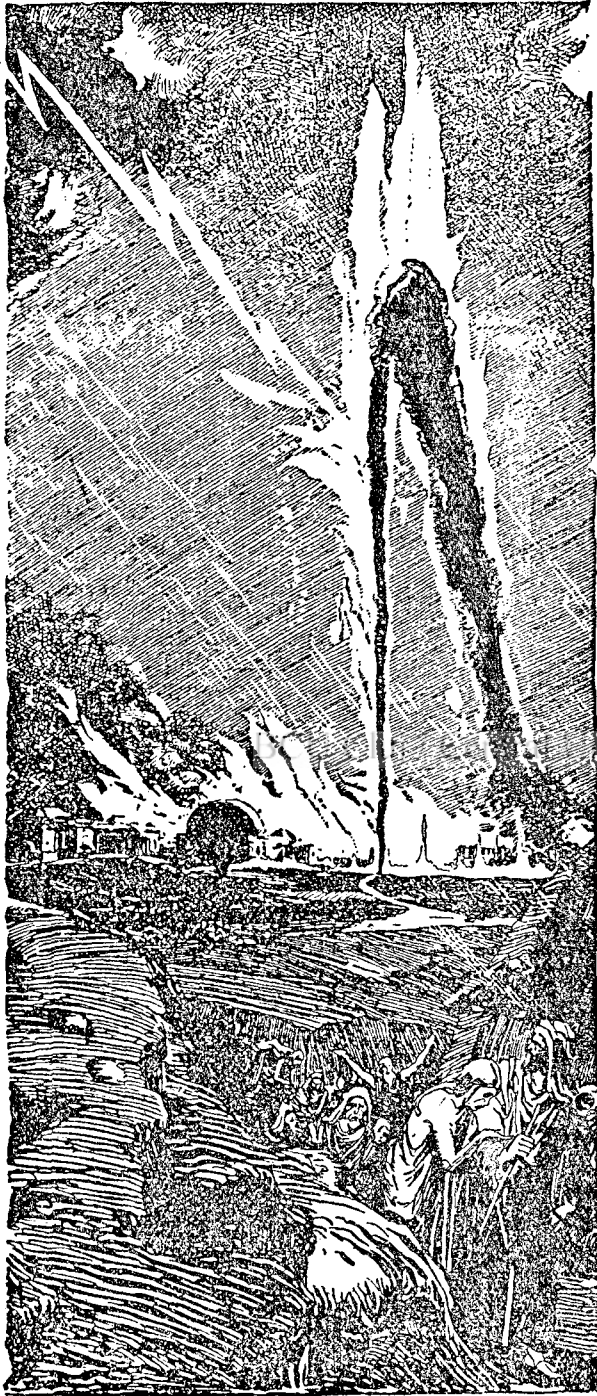
Az utóbbi időben a Palesztinában tett felfedezések bebizonyították, hogy „Sodoma és Gomora“ városoknak „az égből származó tűz és kénkö“ általi pusztulása az ó-testamentum leírása szerint történeti tény.

A tudományos fejtegetések beigazolták, hogy a „kénkö“, sulphur, kén és petroleum volt s a felfedezések szerint mindkét anyag a Holt-tengertől északra fekvő völgyekben nagymértékben föllelhető. Az „égből származó tüzet“ villámesapásnak tulajdonítják, mely egy természetes petroleumforrásból bugyogó petroleum-sugarba csapott be.

Beyersdorfer Heinrich dr. híres német kémikus és építész-mérnök beható tanulmányozás után jutott erre az eredményre s ebbeni

felfedezéseit mérvadó angol és amerikai tudósok is megerősítették.

Fejtegetései határozottan megerősítik a Bibliának erre vonatkozó adatait s ez külö-

1.) A fantázia elképzelése szerinti ábrázolása egy villám csapástól felgyújtott, a földből feltörő petroleum sugárnak.

nösen a tudósokat és Biblia-tanulmányozókat érdeklí, mivel az utóbbi években a szigorúan orthodox álláspontot képviselő teológusok azt hangoztatták, hogy Sódoma és Gomora pusztulásának története pusztán allegorikus intés a kicsapongások ellen, kü-

lönben minden történelmi alapot nélkülöz.

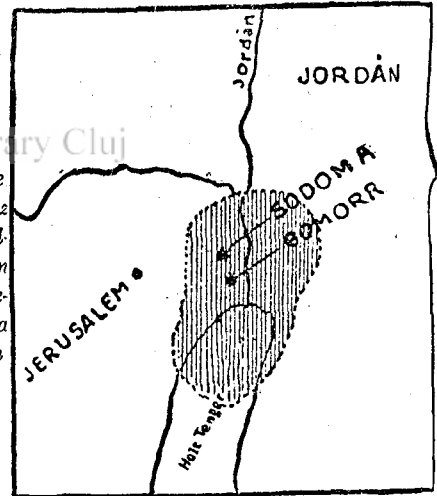
Midőn Beiersdorfer dr. a szovjet Kaukázus petroleum mezein tanulmányúton volt, egy óriási pusztító hatású tűznek volt a szemtanuja, amelyet természetes petroleum-forrásokba lecsapó villámlás idézett elő.

Falvak és erdőségek pusztultak el s az a néhány ember, aki szerencsésen megszabadult a tűztengerből, a hegyeken kerestett menedéket, mint Lót is az ő családjával.

Később a kisázsiai petroleum-mezőkre hívták Beiersdorfert. S amint a Holt-tengertől északra a Jordán völgyében ásatásokat végeztek és furásokat eszközöltek, nem csupán a periodikus időszakos természetes ömlések bizonyítékaira akadtak, hanem oly nyomra is, mely megerősítette abbéli feltevésüket, hogy a folyam völgye valamikor egy ily tűzvész színhelye volt, mint amelyet a Kaukázusban láttak.

Bárha Sódoma és Gomora egykori fekvését határozottan nem lehet megállapítani, — jóllehet a régi bibliai térképeken feltüntetve látszik — a tudósok azonban általában mindig úgy nyilatkoztak, hogy ez a két er-

A Jordán völgy térképe
A vonalazott rész az ujonnan felfedezett petroleum nafta és kénmezőket jelöli a Jordán völgyében

kölcstelen város, ha tényleg létezett, csak a megjelölt helyen állhatott.

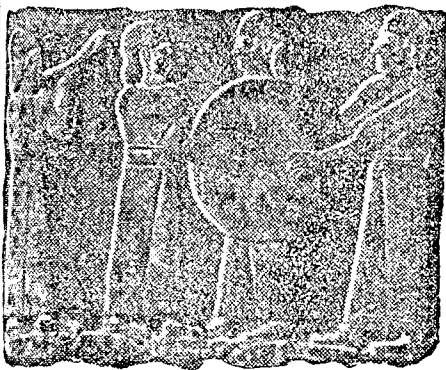
Több ízben esik szó a völgyben álló városokról, és a Jordán vidéke az egyetlen völgy, melyet a Jerusálem feletti hegység határol, ahol Izrael gyermekei laktak. A városok a völgy e részeiben fekhettek, mivel a Biblia tudósítása szerint Ábrahám és mások is a betheli magaslatokról néztek le rájuk. Az utóbbi kutatások eredménye szerint a völgy egyetlen része, ahol mai nap is vannak petroleum-kútak, a Holt-tenger feletti részen van és a magaslat ama pontjáról éppen látható.

Dr. Beiersdorfer újabb bizonyítékot nyert affelől, hogy helyes nyomon van, midőn tudomására jutott, hogy archeologusok agyag- és kőalakokat találtak, melyek valószínűség szerint a Krisztus előtti 3000 évből származnak és tisztán láthatók a nyomok, hogy ké-

ritésük után sok idővel nagy hőségnek voltak kitéve.

Annak felderítése végett, hogy a Kaukásusban látott villámcsapás által felidézett tűz ritkaságszámba megy — dr. Beyersdorfer különböző országokban végzett kutatásokat, és meggyőződött, hogy ily tüzek nagyon gyakran előfordulnak.

Amerikában az utóbbi tíz évben a petro-

Kömetszet, melyet az elpusztult városok helyén találtak, mely kétség kívül nyomaít viseli egy nagy hőségnek.

leumforrásoknál több, mint tizenkét esetben történt tüzeset villámcsapás által. Több esetben a természetadta szökőkút forrásokba csapott be a villám.

Bowling Greenben egy hatalmas petroleumtartályba csapott be a villám és oly borzasztó tűz támadt és oly gyorsan terjedt, hogyha az ujkor minden technikai és kémiai tűzoltókészülékeit — amit a bibliai időkben nem ismertek — nem alkalmazták volna, Bowling Greent és valószínű Clevelandot is a Sodoma és Gomora sorsához hasonló sors éri.

Los-Angelos is rémes petroleum-égéseket lát át, és nem is nagyon régen Tenasban, Corsicana-ban nagy tűz ütött ki, melyet egy petroleumforrást ért villámcsapás okozott. Majdnem egy hétig tartott és a tűz széles körben nagy rémületet okozott. Tizenötön haltak meg s a kár több millió dollárra rugzott. Időnként 300 méterre is felcsaptak a lángok és mintegy harminc mérföldnyi területen voltak láthatók. Borzasztó egy látvány lehetett. Minden bizonynyal a Bibliában említett katasztrófához volt hasonló.

Dr. Beyersdorfer kutatásának végével egy német tudományos lapban közölte az eredményt. Többek között ezeket írja:

„Oly petroleumforrások, minőket a Kaukásusban is láttam lángokban, s amelyek zivarcos időben időszakonként valószínű a Jordán völgyében is előfordulhatnak, ha villámcsapás által meggyuladnak, előidézhetnek oly borzasztó katasztrófát, mint amelyet a Biblia Sodoma és Gomora pusztulásának jelel. Az én nézetem szerint beigazoltak te-

kinthető, hogy Sodoma és Gomora pusztulása ily módon történt.“

Az irás tudósítása szerint elhatározta az Isten, hogy ezt a két várost nagy erkölcsatlenségük miatt el fogja pusztítani. Ábrahám kérte, hogy kimélje meg az Úr ezen városokat, ha ötven igaz ember található falain belül. Az Úr beleegyezett e kérésbe, Ábrahám azonban meggondolta a dolgot, hátha nem található annyi. Valószínűleg ismerte, hogy mily kicsapongó életmódot folytattak annak a városnak lakói, minélfogva tizre redukálta le a számot és még tíz tisztességes életű Istenfélő embert sem lehetett találni Sodomában és Gomorában.

Csak Lót, neje és két hajadon legifjabb leánya találtattak tisztának s nékik meg lett parancsolva, hogy egy hegyre meneküljenek. Lót a férjhezment leányait s vejeit is figyelembe vette, de ezek kigunyolták őt és nem vették figyelembe intését. Négyüknek megparancsoltatott, hogy meneküljenek el az éjnek idején és hátra ne nézzenek, de a Lót neje — kívánságtól ösztönözve — vissza-

„Sodoma és Gomora pusztulásának“ általánosan ismert képe. Lótnak s családjának menekülését ábrázolja.

pillantott s a látott dolgoktól sóbálvánnyá dermedt. Mire az Isten tüzes kénkőves esőt bocsátott.

Ábrahámnak nem volt megtiltva, hogy a városok felé tekintsen s ő korán reggel felkelt: „És Sodoma s Gomora felé nézett le a völgy rónáira s ime oly füst szállott fel a földről, mint valami olvasztó-kemencéből.“

Mi pedig most 4000 év után tudományos bizonyítékok alapján meggyőződünk ugyanazon a helyen arról, hogy e megrázó esemény tényleg megtörtént.

Érdekes, hogy e felfedezés egy későbbi ke-

reskedelmi vállalkozáshoz fog vezetni és nem sokára tán azon helyen, ahol a bűnös Sodoma és Gomora állottak, ujonnan épített mintavárosok fognak emeltetni.

E szemelvényhez hozzáfűzzük a „Dresd-Anzeigers“ most megjelent jegyzetét:

Sodoma és Gomora nyomában

„Az általános ásatási lázban nem fog csodaszamba menni, ha a régi elhamvadt bűnös

városoknak Sodomának és Gomorának is nyomára bukkannak. A régiségtudomány amerikai társulata Jerusálemben egy St. Louisi tudományos intézettel karöltve felszerelt egy expedíciót, amely ezen városok maradványait van hivatva felkutatni. Az expedíció egy hosszabb tanulmányútát végzett a Holt-tenger körül s átmenetileg visszatért Jerusálembé. Vezetőjük úgy nyilatkozott, hogy közel jutott a céljához.

VAN-E SZEMÉLYES ÖRDÖG?

Nemcsak hogy van egy nagy ördög, akinek a nevét ismerjük, és akinek személyes történetéről sok értesülésünk van, hanem egész csapatostul vannak a kisebb ördögök, akiknek a neveit nem ismerjük, és akiknek a történetéről csak keveset tudunk. Azonban a Biblia határozottan bizonyítja, hogy úgy a nagy, mint a kis ördögök mind nagyon is valóságos személyek. Volt olyan idő, amikor a nagy ördögök és valamennyi kis ördög nem voltak ördögök. Volt olyan idő, amikor ők Isten fiai voltak, angyali gyermekek, szent angyalok, de még ebben a távoli múltban is, amikor a „föld alapjai“ lerakattak, „mikor együtt örvendezének a hajnalesillagok, és Istennek minden fiai vigadozának“ (Jób 38:7) a dicsőségre nézve különböző ranguk voltak.

Isten ezen angyali fiai között azok, akik a teremtés elején ragyogók voltak, költői néven „hajnalesillagok“, volt egy nagyon ragyogó és szépséges, aki „Lucifer, a hajnal fia“ vala. Ésaiás 14:12, Ezékiel 28:11-19 versekben megtaláljuk részletes leírását, amelyben a próféta, annak az elmondása után, hogy ez a lény egykor az Édenben, Isten kertjében volt, kijelenti, hogy Istennek ebben a kezdetleges királyságában (országában) ő volt „a felkent oltalmazó kerub“ (Ezékiel 28:14-16); nevezetesen a feladat, amellyel megbízott, az volt, hogy „gondját viselje Isten szent „hegyének“, Isten országának a földön, a mely fölött Ádám uralkodott.

Noha Ádám Isten képmására teremtett, t. i. ésszel, emlékezettel, itélettel, értelemmel, akarrattal, jóakarattal stb. és noha Isten képmására teremtett és uralkodott a földön (1 Mózes 1:26-28), amiként Isten uralkodik a világmindenségben, mégis kezdetben csak ő maga volt ezen ország uralkodó része, noha későbbben a szép Évát is kapta. Szerencsétlenségére, mikor Lucifer meglátta Évát és gondolkozni kezdett Isten módszerén, ahogyan a földi országot felállítja, ezt mondotta a szívében: „Én el fogom idegeníteni ezt a párt a teremtőtől. Ahelyett, hogy őt imádják és neki engedelmeskednek, imádjanak engem és engedelmeskedjenek énnekem.“ Az Isten csillagai fölé helyezem üld székemet (az angyali család többi ragyogó tagjai)... hasonló leszek a Magasságoshoz.“ (Esaías 14:13-14). Ezután következett a kertben a megkísértés és a bűnbeesés.

Mikor 1 János 3:8 versben olvassuk, hogy „az ördög kezdettől fogva bűnben leledzik“, ezt úgy kell értenünk, hogy ő nem a teremtés kezdetétől fogva vétkezett; de még a mi földünk formálásának a kezdetétől fogva sem, hanem az emberi nem kezdetétől fogva.“

Ugyanezt a gondolatot fejezte ki a mi Urunk, amikor ezt mondotta: „Emberlő volt kezdettől fogva.“ (János 8:44). Éppen azt az időpontot jelöli meg a történelemben, amikor Lucifer megszűnt Lucifernek lenni és valami más lett, nevezetesen emberlő. Lucifer ölte meg az első embert, ő ölte meg ennek az embernek a feleségét, és megölte összes utódaikat; és ezzel a cselekedettel megszűnt Lucifer (hajnalesillag) lenni és Sátánna (ellenséggé) lett, amely név alatt most ismeretes.

ÖRDÖG, SATÁN, BELZEBUB

Hogy az Ördög, Sátán, Belzebub szavak egy és ugyanarra a személyiségre vonatkoznak, azt az evangéliumok egyes helyeinek az összehasonlításából is láthatjuk. A magvetőről szóló példázatban, amint az Márk 4:3-20 versekben van feljegyezve, a Sátán az, aki nyomban eljön és átveszi a szót az utszélen levő hallgatóktól, a keményszivűektől. Ugyanebben a példázatban, a hogyan Lukács 8:4-15 versekben van feljegyezve, az ördög az, aki eljön és kiveszi a szót a szívből. Az ördögnek a Sátánnal való azonossága tehát meg van állapítva.

A Sátánnak azonosságát Belzebubbal, az ördögök fejedelmével, maga az Úr szögezte le. Éppen hogy meggyógyított egy ördögös embert, akiben egy kisebb ördög volt, amelyet kiűzött. „A farizeusok pedig ezt hallván, mondának: Ez nem űzi ki az ördögöket, hanem ha Belzebubbal, az ördögök fejedelmével. Jézus pedig tudva az ő gondolataikat, mondá nekik: Minden ország, a mely magával meghasonlik, elpusztul, és egy város vagy háznép sem állhat meg, amely meghasonlik magával. Ha pedig a Sátán a Sátánt űzi ki, önmagával hasonlott meg, mi módon állhat meg tehát az ő országa? És ha én Belzebub által űzöm ki az ördögöket, a ti fiaitok ki által űzik ki? (Máté 12:24-28).

A Sátánnak a már felsoroltakon kívül még más címei is vannak. A mi Urunk szerint ő volt „ennek a világnak a fejedelme“ (János 14:30),

éhez neki semmi köze, a fejedelem, aki köve-
endő volt (János 12:31), a fejedelem, aki meg-
endő volt (János 16:11). Szent Pál szerint
volt „a levegőbeli hatalmasság fejedelme ama-
lek szerint, mely most az engedetlenség fiaiban
munkálkodik (Efézus 2:2), és ő volt e világ
stene, [aki] megvakította a hitetlenek elméit,
hogy ne lássák a Krisztus dicsőséges evangéliu-
mának a világosságát, aki az Isten képe. (2 Kor.
4). Ezékiel prófétának ő volt Tyrus királya,
Ezékiel 28:11-19).

Természetesen felmerül a kérdés, miért
avarná meg a Mindenható rászedéssel az ő né-
ét, Belzebubra, a Sátánra, az ördögök fejedel-
mére, e világ fejedelmére, e világ istenére és a
vegőbeli hatalmasság fejedelmére való utalás-
sal, hogyha nincsen ilyen személy, fejedelem,
vagy Isten? Az alábbiakban meg fogjuk vizsgálni
hány megnyilvánulását, vagy jellemvonását.

A SÁTÁN TUD MOZOGNI

A fentiek után különösnek látszik annak a bi-
zonyítása, hogy a Sátán tud mozogni; azonban
bizonyos fajta mozgás a személyiség előjoga.
Más dolgoknak is van mozgásuk, azonban egy
személyiségben, amely nem mozoghatna, egyál-
talában nem volna sok a személyiségből.

Jób első fejezetében van az a történet, hogy
hogyan jöttek a megpróbálások erre az érdemes
prófétára. Meglátogatták a Sátánt a mennyek
dvarában. „Lőn pedig egy napon hogy eljövénék
istennek fiai, hogy udvaroljanak az Ur előtt, és
eljöve a Sátán is közülök“. (Job 1:6) A társ-
zöveg itten megmondja, hogy honnan jött
a Sátán. „Körülkérültem és át meg átjártam a
földet“. (Job 1:7) És meg van mondva, hogy ő
dejjött szerencsétlenséget okozni mikor „kiméne
a Sátán az Ur elől“. Egy minden részleteiben
asonló eset jelentkezik Job : 2 : 1, 2, 7, versekben.

A mi Urunk megkísértéséről szóló feljegyzés-
ben, a leírás azzal végződik, hogy „ekkor elhagyá
t az ördög“. (Máté 4:11) a megelőző név saját
nevén nevezi, Sátánnak, amely az ő neve az ő
elbukásának az ideje óta. Valamilyen nevű sze-
mélyiség hagyta el az Urat, személyes elhagyás
volt, személyes ördög volt, aki elhagyta.

Péter Apostol azt hitte, hogy az ördög tud mo-
zogni. Arra buzdította Isten népét, hogy „józa-
tok legyetek, vigyázzatok, mert a ti ellenségetek
az ördög mint ordító oroszlán szertejár, keresvén
ait elnyeljen“. (1 Péter 5:8) Jól mondotta valaki,
hogy a Sátán nem nyargal zajjal (nem jön dob-
bal). Leselkedik, amíg valamelyik szentet elbátor-
lanította, azután közelében csap le mellette és
alkalman sugja a fülébe: „Megvagy“.

Az ördög nem csak lassan tud mozogni „járás-
sal“, amint egyes szentirati helyek mondják, ha-
nem szükség esetén nagyobb gyorsaságot is ki-
tud fejteni. Elég különös, de így van az, mikor
személy elbátorlanodott arra a gondolatra jut,
hogy megújtsa a küzdelmet. „Álljatok ellene az
ördögnek és elfut tőletek“. (Jakab 4:7) Mikor

a fáradt szív újból pihenő helyére Jézus lábaihoz
fordul, a Sátán belátja, hogy rosszak a kilátásai,
hogy nem tehet semmit, és hogy nem kérnek
belőle. Ekkor gyorsan eltávozik egy olyan helyre,
ahol több a kilátás.

A SÁTÁN HALL ÉS BESZÉL

Ha valaki kételkedik benne, hogy a Sátán hall
és beszél, fordítson újból Jób 1:6—12 és 2:1—6
versekre és olvassa el. Ott látni fog egy párbeszé-
det a Sátán és Iehova között, amelyben az első
pillanatban az esetben Iehova két kérdést intéz a
Sátánhoz, két feleletet kap, azután megadja az
engedélyt a Sátánnak, hogy vegye el Jób birto-
kait, de személyéhez az ujjával se nyuljon. A má-
sodik esetben másodszor Iehova még két kér-
dést intéz a Sátánhoz, és megengedi neki, hogy
mérjen csapást Jób személyére, de ne vegye el
az életét. Nyilvánvaló, hogy egy személynek, aki
képes hallani és feleletet adni négy kérdésre,
és hozzá még két engedélyt kap, amire nyomban
munkához lát, meg van a személyiségnek két igen
fontos tulajdonsága: a hallási és a beszélő képes-
sége.

Egy másik bizonyíték arra, hogy a Sátán tud
hallani és beszélni, megtalálható abban a feljegy-
zésben, amely a mi Urunknak a pusztában való
megkísértésére vonatkozik. Háromszor tett a Sá-
tán ügyes ajánlatot a mi Urunknak és mindig
„hogyha te“ szavakat tette hozzá; azonban a
mi Urunk nem volt a „ha“ fajtából, és a Sátán
minden támadása visszavetett a mi Urunk ré-
széről a „meg vagy irva“ szavakkal. Olvassuk
el a párbeszédet amint fel van jegyezve Lukács
4:1—13 versekben, különösen a 6-ik verset és
látni fogjuk milyen tökéletesen egyezik a Sátán
kívánsága az ott elmondott tényekkel.

Mindkét feljegyzés, elbeszélés mutatja, hogy
a Sátán látható. Egy további bizonyítás ebben a
tekintetben az idézet szerint a mi Urunk kije-
lentése Lukács 10:18 versben: „Látám a Sátánt
mint a villámlást lehullani az égből.“ Ezékiel
28:19 versében rámutat arra, hogy valaki látta
őt, mert személyes megjelenésének a leírását adja.
Ez nem jelenti azt, hogy mások is láthatnák és
nemcsak a szellemi lények, a csodát kivéve. Az ő
megjelenése a mi Urunknak a pusztában nagyon
valószínűen szellemi megjelenés volt, de ép oly
valóságos ép oly személyes, mintha husból való
testben jelent volna meg.

A SÁTÁN ELLOPJA AZ IGAZSÁGOT ÉS HAZUG- SÁGOT VET

A Márk 4:1—20 versekben van elmondva a
magvetőről szóló példázat, amelyben a mi Urunk
ábrázolja az ige meghallgatásának négyféle mód-
ját—az út melletti földdel, a köves földdel, a tö-
vises földdel és a kövér földdel. A példázat e ma-
gyarázatában azt mondja az út melletti, a kemény
szívű hallgatókról, hogy „mihelyt hallják azonnal
eljö a Sátán és elragadja a szívébe vetett igét“.
(Márk 4:15) Sátán közeli szomszédja és kebel-
barátja minden keményszívű embernek; mindig

gyorsan ott terem, ahol arról van szó, hogy ügyeikről gondoskodjon, és hogy úgy intézze a dolgot, hogy bármilyen vallásuk is van, hogy az szegényteljes család legyen. Nem akarja, hogy némi igazságuk is legyen, és ők rendszerint olyanok, hogy nem is kérnek belőle; nekik fontosabb az anyagi jólét.

Azonban a Sátán nemcsak azzal foglalkozik, hogy ellopja az igazságot az ő nyájának, seregének a szívéből; neki érdeke, hogy a keményszívűek osztálya sokasodjon, és ezt az eredményt úgy éri el, hogy tévedést hint el. Az Úr a szántóföldről szóló példázatban beszél erről. A gazda jó magot (igazságot) vetett a földjébe, úgy hogy buzát (valóságos keresztyéneket) kellene teremnie; azonban, azután, hogy az apostolok elaludtak, az ördög rossz magot vetett, úgy hogy bőaratása volt a neki való gyermekekben. „A szántó föld pedig a világ, a jó mag (számra nézve kevés) az Isten országának a fiai; a konkoly pedig (a vallástanárok többsége) a gonoszok fiai. Az ellenség pedig, aki a konkolyt vetette, az ördög. (Máté 13:38, 39) Az Úr tehát egészen világosan céloz arra, hogy az egyháznak számos tagja képmutató.

A Sátán mindenkor nagyon tevékeny volt; azonban az evangéliumi korszaknak a végén és a Milleniumnak a hajnalán, amely épen elközelített, amelyben épen most élünk, a Sátán amint azt a Szentírás megmondja, szorgalmasabb mint valaha, mert a Szentírás azt mondja, hogy az Úr eljövetele „a Sátán ereje által van, a hazugságnak minden hatalmával jeleivel és csodáival“. 2 Thess 2:9.

A SÁTÁN TERVEI ÉS SZÁNDÉKAI

Beszéltünk már Jézus tapasztalatairól a pusztában, ahol, amint azt a Szentírás elmondja: „Negyven napig kísértetvén az ördög által“. (Luk. 4:2) Armánykodásában nem állt meg annál, hogy rávegye az Úr Jézust az ő saját szándékainak a kivételére. Hanem azóta is folyton munkában van. Szent Pál apostol felhívja az összes keresztyéneket, „öltözzétek fel az Istennek minden fegyverét“. Mi célból?—„hogy megállhassatok az ördögnek minden ravaszágával szemben“. (Efézus 6:11) Minden keresztyén ugyanolyan harcban van, amilyenben Jézus volt a pusztában. Nem ököllel és lábbal kell hadakozni. A lélek harca ez. Az új szellem, Krisztus szelleme ébren őröködik és kivédi a Sátán legvégső erőfeszítését, mely a buzgóságot csökkenti, megfojtja a hitet, és elaltatja a szeretet szellemét és a mennyei kincset, friss erővel, friss tevékenységgel és a könyvek könyvéből meritett friss ihlettel védelmezi.

Ugyanez az Apostol a Sátánra vonatkozólag azt mondja nekünk: „Mert jól ismerjük az ő szándékait“. [2 Kor. 2:11]. Az a katona, akinek halvány sejtelve sincs arról, hogy honnan jön majd az ellenség, nagy hátrányban van. Például, a mai időben a leglogikusabb, legésszerűbb, dolog a Sátánál, hogy a Milleniumra vonatkozó tanítást

támadja, mert a Millenium küszöbön van. Ez jelenti Russell lelkész megtámadását, vagy az ő halála óta annak a szervezetnek a megtámadását, melyet ő alapított és amely most folytatja az általa megkezdett munkát. Hogy ha a Sátán nem fesztette meg minden energiáját, hogy lerántsa a Nemzetközi Biblia Egyesületet, úgy ez azt mutatja, hogy nem jó helyen próbálkozott.

Gyáva és beestelen politikus az, aki úgy küzd egy becsületes és tehetséges ellenfél ellen, hogy rágalomokkal illeti, már pedig mindig ez volt a Sátán módszere, amikor harcolni próbált az Úr tervei ellen. Ezért kell az Úr szolgájának figyelni az ő lépteit „nehogy felfuvarokodván az ördög kárhözátába essék“. (1 Timoteus 3:6). És nemtelen férfiak és nemtelen nők, akik azzal szórakoznak, hogy fecsegnek és rágalmazzák a másik nemet. Azért annak, aki nem akar ezen hibába esni, nagyon meg kell fontolnia szavait és tetteit, hogy ne adjon alkalmat vagy mentséget a rossz nyelveknek az élcelődésre, a szellemeskedésre. De egyesek még akkor is megengedik maguknak a fecsegést. Egyszívűek annyira telvük rosszasággal, hogy a szivélyesség és előzékenység minden megnyilatkozásában, minden mosolyban, minden szóban keresztyének között, akik véletlenül más nemhez tartoznak, a durva erkölcsi romlottság jelét látják. Ilyen emberek véleményét le kell nézni.

Az Apostol megmondja, hogy az ok, amiért egyesek beleesnek az ellenség hálójába az, hogy nem vigyáznak eléggé, nem eléggé éberek és fürgék. Leírva az Úr juhait alpásztorának a tulajdonságait azt mondja, hogy „nem kell torzsalkodni, hanem legyen mindenkihez nyájas, tanításra alkalmas, türelmes, aki szeliden fenýíti az ellenszegülőket, ha talán, adna nekik az Isten megtérést, az igazság megismerésére, és felőcsüdésnek az ördög töréből, foglyokká tétetvén az Isten akaratára“.—2 Timotheus 2:24-26.

A SÁTÁN GONDOLATOKAT SUGALMAZ

Nagyon is igaz, hogy mikor a Sátán Jézust „felviven őt egy nagy magas hegyre“ vitte és megmutatá neki a föld összes országait egy szempillantásban, és megmondotta neki hogy „neked adom mind ezt a hatalmat“, (Lukács 4:5,6) rá akarta beszélni az Urat; és az is bizonyos, hogy ezek csak olyan képzelte dolgok voltak, mert nincsen olyan hegy a világon, ahonnan ilyen kilátás lehetséges volna.

A rosszra való rábeszélés ugyanazon gondolatát találjuk abban a felhívásában, hogy az Úr mutassa ki, hogy ő Isten fia azzal, hogy leugrik a templom ormárról! Az is valószínű, hogy mikor az ördög „Jeruzsálemben vité őt a templom ormára állítván“ (Lukas 4:9) ez is rábeszélés volt, amennyiben a leírás szerint a megkísértés egész ideje alatt „ott volt a pusztában negyven napig kísértetve a Sátántól“ (Márk 1:13) nem pedig Jeruzsálemben vagy másutt.

A Sátán egy némely rábeszéléseiben szentirati idézetekre és kitételekre emlékeztető szavak is

nak, mert a templomesettel kapcsolatosan a Szentírás idézte és helytelenül alkalmazta a Szentírás (Zsoltár 91:11,12) „mert az ő angyalainak francsolt felőled, hogy őrizzenek téged minden áldásban, kézen hordozzanak téged, hogy meg ne esed lábadat a kőbe“.

Hogy a Sátán tud és szokott is gondolatokat bevinni az elmébe, megtudjuk a mai szentirati szövegből, amely elmondja a mi Urunk árulásának körülményeit, mikor „az ördög már belesugalta a kártyos Judásnak, a Simon fiának a szívébe, hogy árulja el őt“. (János 13:2). Ahelyett, hogy megállt volna a Sátán sugallatának, Judás fogadta azt, mivel talán teljesen hatalmában volt a Sátán. A feljegyzés mutatja, hogy a Sátán ostroma nem jött, amíg Judás nem követte meg az üzletet a főpappal, hogy Mesterét árulja. A megállapodás a páskavacsora előtt történt (Máté 26:14—16; Lukács 22:3—7), azonban „akkor beméne abba a Sátán“, mikor a vacsora befejeztetett, úgy hogy a tervet további megbeszélés nélkül végre lehetett hajtani. — János 13:26,27.

A Sátán sugallatai rendszerint a látszólagos igazság, a látszólagos jóság, a látszólagos igazság körül mozognak. Ezért mondja Pál Apostol hogy „hisz maga a Sátán is átváltoztatja magát igazság angyalává (2 Kor 11:14). Hogyha az igazságot nyomban fel lehetne ismerni, úgy sokkal kevesebb embert tudna rászedni.

A SÁTÁN HATALMAS FEJEDELEM

Megjegyzendő, hogy akkor, mikor a Sátán a mi Urunk megkísértésekor a pusztában a világ feletti hatalmát követelte, az Úr nem vitatta az ő követelését, ezért utalt rá később, mint „a világ fejedelmére“. A feltámadt Krisztus megismélte ezt a gondolatot évekkal ezután, mikor Szentírásnak ezeket mondta:

„De kelj fel és állj lábaidra, mert azért jelenem meg néked, hogy téged szolgálóvá és bizonyosságá rendelejek, úgy azokban, amiket láttál mint azokban, amikre nézve fogok néked jelenni. Megszabadítván téged e néptől és a pogányoktól, akik közé most küldelek. Hogy megnyissad szemeidet, hogy setétségből világosságra, és a Sátánnak hatalmából az Istenhez térjenek, hogy bűneiknek bocsánatát és a megszenteltettek között osztályrészt nyerjenek, az én bennem való hit által. — Jelenések 26:16-18.

A Sátánnak vannak gyermekei; a Szentírásban többször történik ezekre utalás. Példaképpen lásd Jelenések 8:44, Csel. 13:10 és 1 János 3:10. Van neki saját egyháza, „Sátán zsinagógája“ (Jelenések 2:9; Jelenések 2:2) és Szent János napjaiban a Sátánnak volt királyi székhelye és trónja és ezek ma is megmaradtak Rómában. Maga a trón pedig a Vatikánban van most. A Jelenések írója így állítja be a dolgot:

„Tudom a te dolgodat és hogy hol lakol, ahol a Sátán királyi széke van [görögül trón]; és az én nevemet megtartod és az én hitemet nem tagadtad meg Antipasnak [A pápa ellenének] az én hű bizonyosságomnak a napjaiban sem, aki megölelték nálatok, ahol a Sátán lakik“. — Jel. 2:13.

Ez tényleg a gyakorlatban is megvalósult, mert ahol szabadságszerető keresztyének akadtak, ezek a pápai befolyás alatt álló kormányok által mindig üldöztettek. Mivel pedig a pápaság mindig elnéző volt, és most is elnéző, hogy megnyerjen a maga számára minden kormányt a világon, következik ebből, hogy a Sátán mindig forró vízben tartotta Antipast. Jelenleg a pápaságnak Svájcban is van követe, ahonnan 185 évig száműzve volt, és Angliának is van képviselője a Vatikánnál. A „protestáns“ Anglia meghajtja magát a Sátán trónja előtt!

A Sátánnak „hatalma van a halálon“ (Zsid. 2:14), mert ő volt azoknak hóhéra, akik hozzá átpártoltak. — 1 Kor. 5:5.

BIZONYOS, HOGY A SÁTÁN SZEMÉLY

Noha a Sátán hozzáférkezhet Isten szentjeihez, olyan értelemben, hogy gondolatokat vihet be a lelkükbe, elnéjükbe, hogy ily módon elvegye helyeiket Isten országában, (Efézus 4:27) azonban meg nem foghatja és le nem tarthatja őket, „Meggyőztétek a gonoszt“ (1 János 2:14), amint azt mások mindig megtették és ilyen győzőknek adatott az ígélet „a békességnek Istene megmontja a Sátánt a ti lábaitok alatt hamar“. — Róm. 16:20

Más szavakkal eljön az idő, amikor a Sátán teljesen el fog pusztulni (Zsidók 2:14) és a szentek kivesszik majd a részüket ezen elpusztítási munkából. Ha az elpusztítás bekövetkezik, akkor teljes is lesz és végleges. Az ítélet ez: „Tűzet hoztam ki belsődből, ez emésztett meg téged, és tevélek hamuvá a földön mindenek láttára, akik reád néznek. Mindnyájan, akik ismertek a népek között, elborzadnak miattad, rémséggé lettél és többé örökké nem leszel“. — Ezékiel 28:18, 19.

Azt hisszük, hogy mindezen szentirati helyek gondos megvizsgálása Lucifer megkísértésére és bukására enged következtetni; nevének Sátánná való megváltozása, címei mint Belzebub, ördögök fejedelme, e világ fejedelme, és más hasonló elnevezések, szabad mozgási, hallási és beszéd képessége, a tény, hogy látták, és hogy külseje is leiratott, az igazsággal való szembeszállás és megfélemlítési képessége, jelek és csodák véghezvitele, ármánykodása, tervezése, a gondolat befolyásolása és irányítása, hogy vannak gyermekei és székhelye, királyi trónja és saját egyháza, meg kell, hogy győzzék mindazokat, akik hisznek Isten Igéjében, hogy a nagy ördög valóságos személy, ámbar láthatatlan.

Egy legközelebbi számban a kis ördögökről fogunk szólni.

Hogy az alkohol és a nemi-betegségek borzalmas következményeikkel együtt aláássák a nép egészségét—azt nagyon is jól tudjuk. Az újabb időben a mi népünket a nagy töke részéről fenyegeti egy más ilyen nyomort és nagyobb károkat okozó baj, mely egyformán érint mindenkit, gyermekeket és felnőtt koru embereket és ez a legfőbb tápszer lelkiismeretlen gyári elértékeltetése és megmérgezése.

A Sinelairs „Sumpf“ (Posvány) c. könyve után egyetlen könyv sem keltett oly feltűnést, mint az A. W. McCann—„Kultursiechtum u. Säuer Tod“ (Kultursynylődés és savós halál) c. könyve. McCann tapasztalatait az amerikai élelmiszer-gyártás kulisszái mögött élte át. Éveken keresztül egy nagy modern élelmiszergyár vegyi laboratoriumának volt a vezetője. E minőségében minden nap érintkezett állami és községi élelmiszer-gyártókkal, importőrökkel, láncosokkal és ügynökökkel. Mint élelmiszergyár propaganda főnöke, mely gyár évente 12 millió dolláros forgalmat csinált—jutott arra a meggyőződésre, hogy ezek a gyárak az emberiség rovására dolgoznak és évente (az Egyesült-Államokban) mintegy 400.000 gyermek halálát okozzák. McCann jelenleg New-York s más nagy városok egészségügyi biztosa, egy megfélemlíthetetlen ember, aki jól jövedelmező állásból lelkiismereti okokból távozott, hogy világgá kürtölje az igazságot a becsapott nép megmentésére. Az ő könyve szigorú kritika ezen különös fajta népkiszákmányolók ellen, akik az élelmiszerekből kivesszik a csirát, áztatják, megfehérítik, kilugozzák, megfestik, az *életfenntartó ásványi sóktól, vitamínoktól megfosztják* és méreggel pótolják. Ez nem csupán Amerikára, hanem a többi országokra is vonatkozik.

Amióta Casimir Junk felfedezte a vitamínokat, mint az életerő fenntartóit, s amióta Raguar Bery a Heurel és Lahmann által sejtett a gabonának, gyümölcsöknek és veteményeknek csakis külső burkában meglévő ásványi sók feltétlen szükséges voltát bebizonyította—illetve Basen tudományosan megállapította—tudjuk mi, hogy valósággal a nép elleni merénylet, ha valaki a gabona finomná őrlését—illetve a fehér kenyeret pártolja.

XIV *Lajosig* minden országban teljes értékű kenyeret ettek, de ez a király helytelen gazdálkodása által eladósodván—rendeletet adott ki, hogy a vámilletéket felemelje, hogy a búzát csak egyszer szabad felönteni olyképp, hogy nullás liszt őröltessék, mely időtől kezdve kellett fehér kenyeret enni. A többi országok „előkelői“ is utánozni kezdték ezt és azóta divatos, mint finomabb étel, hogy minél világosabb fehér kenyeret fogyasszanak. De a nullással őrölt lisztű kenyeret tápszegény. A fehér kenyér és a nullás lisztből készült eledelek az okozói a sápadtságnak, testi-gyengeségnek, szédülésnek és rachitisnek. A gabonamagvak legkülső héjájában előforduló szervi ásványisók feltétlen életszükségletek és egész népek a pusztulásnak vannak kitéve, ha tovább is a fehér liszt, kristályozott rizs, nullásliszt ké-

szitmények értéktelen tápszerével táplálkoznak. A rohamosan terjeszkedő tuberkulózis, fogrohadás, vérszegénység, ideggyengeség, rák és neuritis—egyszóval egy egész sereg betegség, az ezen ásványtartalomtól megfosztott, a test ellenálló képességét aláásó „sápkorostápszer“ országszerte elterjedt fehér kenyérré és lisztre—illetve ily készitményekből való táplálkozásra vezethető vissza.

Az ezáltal bekövetkező kár sokkal nagyobb, mint az alkoholból származó, mert végül is nem mindenki, különösen nem minden gyermek alkoholista, ellenben kevesek (a felvilágosultak vagy a falusi lakosok, akik egyszerű malmokban őröltetik gabonáikat) kivételével majdnem minden ember ezt az értékétől megfosztott élelmiszert használja.

Ha az oly élelmiszerek, melyekből üzleti okokból vagy a helytelen előállítás folytán az ásványi sók eltávolítottak, ebből szabad kén és foszforsav képződik. Ezen savakat amily gyorsan csak lehet, semlegesíteni kell. Azonban, ha hiányzanak a semlegesítő anyagok—az ásványi sók—akkor ezek a savak ásványi részeket szakítanak ki az élő szövetekből, mely a szövetek pusztulásához vezet.

Mig a háboru előtt az összes felvilágosultak csak esiszolatlan rizskását száz százalékgig őrölt teljes értékű lisztet használtak, ezáltal igyekezve megerősíteni gyermekeiket és erős férfiakká felnevelni, most arra kényszerítettünk (t. i. Amerikában), hogy csakis értékétől megfosztott fehér lisztből—a néhány városban kapható teljes táperejű Steinmetz kenyér kivételével—készült kenyeret vásárolhatunk. A tudatlan emberek még dicsérik a lisztet, különösen ha szép fehér. A profitéhes agrárusok azt mesélték be a népnek, hogy a fehér kenyér könnyebben emészthető, a sörfőző kapitalisták azon ravasz hazugságához hasonlóan, hogy a sör „folyékony kenyér“, s a nép mindezt elhiszi. A nép a maga ártatlan tudatlanságában „tekintélyeknek“ hiszen, még ha azok az alkohol és élelmiszer gyártó kapitalisták zsoldosai is és ily esztelenségeket tanítanak. Annak idején a nép engedelmesen elhitte azt a korunkban már megdöntött elméletet az állati tuberkulózis ragadós voltáról az emberekre és felsőbb parancsra csak felforralt és ezáltal értékétől megfosztott teát ivott, ezzel szemben napjaink orvos tekintélyei ennek ellenkezőjét rendelik el: igyatok csak főtelen tejet, mivel a főzés által megöletnek az életfenntartásra fontos vitamínok és a tojás fejrje emészthetetlen lesz téve. Tíz éven keresztül azt tanították a népnek, hogy táplálékát a kaloriaérték szerint illetve hőegység szerint szabályozza. Ez borzasztó tudományosan hangzott és mégis példátlan fiaskóval végződött, mert nem a kaloria a legfontosabb, hanem az ásványi sók és a vitamínok megtartása. Napi 3—4000 kaloria mellett is nyomorultul el lehet pusztulni.

McCann lebilineselő könyvében elbeszéli a „Kronprinz Wilhelm“ német páncélos cirkáló legénységének tragédiáját, akik 255 napon ke-

szőlőhosszal, szalonával, vajjal, kifőzött konzer-
val, csiszolt rizszel, fehér kenyérral és finom
szőlőből készült süteményekkel való bőséges táp-
közés után súlyos acidose betegséget illetve
ermegsavósodást kaptak, mely a szövetek mész-
tartalmának legsúlyosabb pusztulását idézik elő,
akik közel voltak a halálhoz, de krumplihajból,
szőlőhosszal (korpá)-ból készített ételek, teljes táp-
erejű búzakenyér, vetemény (főzelék) és gyümölcs
által meggyógyultak és meg lettek mentve.

McCann leírja, hogy a Scott- és első Shakteon
expedició azért roppant össze, mivel figyelmen
kívül hagyták azon élelmiszereket, melyek az
életfenntartáshoz szükséges anyagokat tartal-
mazzák és majdnem tisztára húst és finom liszt
készítményeket vittek magukkal. Ember- ember
között roppant össze acidosis és ennek súlyos kö-
vetkezményű betegségében, mialatt a Mac Millan
—és második Shakteon expedícióban—lévén,
hogy csak teljes táperejű lisztet, teljes táperejű
szőlőhosszal, szárított veteményeket, déli gyümölcsö-
ket, hüvelyesgyümölcsöket vittek magukkal—húst
és fehér lisztet pedig nem—még egy napig sem
volt beteg egy ember sem és mindnyájan egészsze-
gesen tértek vissza.

Amit a sarki kutatók szemelőtt tartanak, azt
ne vennénk mi figyelembe gyermekeink részéről
A mi anyáink az ő gyermekeiket sápkort előidéző
kenyérrel, fehér liszt készítményekkel, csiszolt

rizszel, makaronival, finom süteményekkel, pisko-
tával táplálják—továbbá gyümölcs hulladékból,
zacharinból, vörös kátrány, foszforsav, nátrium-
benzvat, stb. tartalmu marmaladéval, gyanus,
csekélyértékű, gyakran romlott, vegyileg szagtal-
lanított húsból készült „kolbászzal“, finom cso-
magolásban a részvénytőkések javára elárusított
„preparátumok“ értéktelen finom liszt készítmé-
nyekből, a különböző kivonatokat nem is említve,
hogy erősek és egészségesek legyenek és csodál-
koznak, ha gyermekeik vérszegények, cingarak
és mindenféle betegségre reagálnak. Ők nem értik
hogyan kellene ezt jobban csinálni és a reklá-
mok szugeszciójának hatása alatt és a népelpusztí-
tásából élő lelkiismeretlen nagy tőke karmai között
sinylődnek.

McCann könyvének fordítója Dr. Borosini egy
napon megismerkedett egy élelmiszer nagy gyá-
rossal, akinek a figyelmét felhívta ezen vissza-
élésekre, mire ez a nemes emberbarát így felelt:
„Az üzlet, üzlet. Mi nekünk az a gondunk, ha
az emberek kaphatók arra, hogy jól keressünk.
Mért oly buták az emberek, hogy megvesznek
minden szart?“

Ez a klasszikus kifejezés ki kellene nyissa a
nép közül minden asszonynak és embernek a
szemét és arra kellene indítsan mindenkit, hogy
az élelmiszer kérdést vizsgálat alá vegye.

(„Die Lebenskunst“ külön kiadásából)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ANDROMEDA

Rómából jelentik: Rómából és az amerikai
Arizonából egyszerre jön a hír, hogy két csilla-
gász megfigyelése szerint a ködből 30.000 km.
másodpercnyi sebességgel egy óriási csillag kö-
zeledik a földhöz, az ugynevezett Andromeda.
Andromeda egyike azoknak az állócsillagoknak,
melyeket a modern csillagászat sok csillagból
álló komplexumnak tekint és amelyet a tudomány
mai eszközeivel nem tud elválasztani egymástól.
E csillagok a kicsiny földtől való távolságban
egy nyilvánulnak meg, mint áthatolhatatlan,
megmérhetetlen ködtömegek.

Sliepher csillagász megállapította, hogy az
Andromeda tömege négyszázszor olyan nagy,
mint az egész térség, amelyben a mi naprend-
szerünk mozog. Azon felfogásának adott továbbá
kifejezést, hogy e ködtömegek naprendszerünk
felé közelednek, de tudományos bizonyítékot erre
vonatkozólag nem tudott nyújtani. Egy olasz és
egy amerikai asztronomsnak sikerült Sliepher
eltevését valóra váltani és kiszámítani a gyor-
ságot, amellyel az óriási Andromedának csil-
lagképe és a parányi föld légköre közötti távol-
ság másodpercenként megszőkül.

Bármennyire is óriási gyorsaságnak tűnne o
30.000 km-es sebesség, amellyel az Andromeda

köd naprendszerünkhöz közelebb jön, mégis
összehasonlítva a kívül eső univerzumnak elkép-
zelhetetlen távolságaival, ez a gyorsaság csiga-
tempónak tűnik. A csillagászok ugyanis a pla-
néták gyorsaságát nem mérföldekkel vagy kilo-
méterekkel, hanem fényévekkel mérik. Egy fény-
év az a megmérhetetlen távolság, amelyet a fény
egy óra alatt megfut. Ha tekintetbe vesszük, hogy
a fényrengés gyorsasága egy másodpercben
300.000 km. is ha billió kilométereket irunk a
papíron, akkor is e távolságnak végtelensége em-
beri fantáziával meg nem mérhető.

Az Andromeda ködnek gyorsasága egy fél-
másodpercnél alig ezredrésze, amint ezt az olasz
és amerikai csillagászok egyazon időben és egybe-
hangzóan, spektroszkópiai műszerekkel megállá-
pították. E pillanatban nem kell félnünk nap-
rendszerünknek az óriási Andromedával való
összeütközésétől, mert az Andromeda-köd föld-
dünktől 32.000 fényévi távolságban van. Leg-
rosszabb esetben egy millió esztendőbe kerül, a
míg az Andromeda-köd naprendszerünkkel köz-
vetlenül érintkezhetik.

A mikroszkóp esodája

A MIKROSZKÓP javításán fáradozó német technikai tudomány a legparányibb csodavilágok megnyilatkozása előtt áll, amelynek létezését még nemrégén mesének tartották. A mikroszkóp felfedezésével az orvostudomány előtt új világ nyílt meg, melynek áldott hatását a mi korunk még csak kivételesen ismerte meg. Gyors egymásutánban a legragályosabb betegség okozóit leplezte le a lencse s ily fajtájukat és lényüket tanulmányozni lehetett. A rákbetegség vitás problémáját így meg lehetett közelíteni egy másik oldaláról, hogy ez esetben is nem-e betegséget okozó bacillusról van szó vagy pedig egy határozott cél felé való törekvéstől kimozdult sejt káros és vad fejlődéséről.

Az orvosnak, kutatónak, zoológusnak, botanikusnak és kriminálistának is egyaránt nélkülözhetetlenné lett a mikroszkóp. De mit jelent az eddig ötezerszeres nagyítása a legkisebb dolgoknak és élőlényeknek. A határt jelentette-e, amelyen túl a kutató szellem és a technikai képesség a végponthoz ért? Hihető, hogy új lehetőségek az **ultramikroszkop**nak tartattak fenn, így remélték felfedezni a kanyaró okozóját, mint ultramikroszkopikus élőlényt, valamint több más betegség okozóját. De az ultramikroszkóppal sem lehetett tízezerszeresnél nagyobb nagyítást elérni.

Most pedig a Zeis-művek Jénában prof. dr. Siedenstorfs vezetése alatt új úton valóban hihetetlen eredményt értek el, melynek fontossága és jelentősége ezideig felbecsülhetetlen. Az új azimutlencse alkalmazásával sikerült elérni mindazt az előnyt, melyet az ultramikroszkóp megtagadott. Az ultramikroszkóp egyoldalú megvilágításának elve a legzseniálisabban kiépített s most már a beható és zavaró nyarak legnagyobb része levezettetett. A megfigyelésnek és felülvizsgálatnak mindenestre ezáltal is csak egy parányi részlete látható, de ezt a keveset oly élesen lehet látni, hogy egy huszonezerszeres nagyítás mellett is alig láthatná jobban az emberi szem. Tehát szükségtelen egy beképzelt agyszüleményére bízni a hallatlan felfedezések megsegítését, elég, ha azt közöljük, ami egycsapásra feltárul a tudományszomj előtt. Az azimutlencsével dolgozó mikroszkóp lényeges tökéletesítése a dr. Péterfi magyar orvos által szerkesztett **mikromanipulator**, mely éppen mesebe illő kezelést biztosít a legparányibb élő

lényekkel is. A Jénából szárnyra kelet humorban: „hogy lehetővé lett a mikromanipulator által morfiom injekciót adni egy baktériumnak“ — mögött nagy igazság rejlik. Mert nemsokára korlátolt felfogásunk előtt az atomok oszthatatlansága sem fog a mesés ködökbe burkoltan maradni és a tudománynak majd ismét át kell alakulnia. A régivel már nem éjük be. Az emberiség új évszázada új értelmet fog nyerni. Kozmikus számokkal fogunk számolni a végtelen nagyságban és kicsinységekben egyaránt.

Viz a szaharai sivatag alatt

TÖBB éven keresztül gyakorolt ártézi kúttak furása megerősítette azt a tapasztalatot, hogy a Szahara izzó-forró homokja alatt egy víztükör van, melynek határait pontosan megállapítani mind e mai napig nem lehetett, de amellett a feltevés mellett szól, hogy a sivatag altalajában nagy területre terjed. Mintegy 70—150 méter mélységre kell leásni, amíg viz kapható, mely magas sugárban tör fel a nyíláson. A feltörő víz sugár halakat és kicsiny rákokat stb. vet felszínre mindenféle vízi élőlényeket és kagylós állatokat friss állapotban. A „La Nature“ francia lap megjegyzése szerint ezen állatok azon családból valók, melyek Palesztina tavaiiban honosak. Honnan származnak és hogyan élnek abban a mélységben ezek az állatok? Az a tény, hogy valóban ott vannak, arra enged következtetni, hogy ezek a talaj alatti vizek nagy kiterjedésűek és a kúttak bőségesen szolgáltatnak vizet, hogy a sivatag egy része termékeny földdé alakíttassék át. Figyelemre méltó, hogy ezeknek az örökös éjben élő halaknak nincsen szemük.

A világ legnagyobb áramfejlesztője — Németországban

A TEKNIKA egy óriási teljesítménye a Turbogenerator, amelyet csak mostanában építettek nagy barna kőszéntlepek kiaknázására szén-sav és alumínium gyártására és óriási energiámenyiséget szolgáltat. Percenkénti 1000 fordulója az ehhez a műhöz tartozó gőzturbinának 70,000 lóerőt fejt ki. A gép szilárdan álló csavaros részeiben egyetlenegy feszültség alkalmával 6800—7000 Volt — 50.000 kilovolt áram fejlődik. A generator óránként mintegy 135 kgr. barna szenet fogyaszt, napi 10 órai üzem mellett 90 igás szekér szenet.